

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia2011 r.

w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego

Na podstawie art. 13a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego dla uczniów klas IV - VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych są realizowane w formie:

- 1) zajęć klasowo – lekcyjnych;
- 2) zajęć do wyboru przez uczniów: zajęć sportowych, zajęć sprawnościowo-zdrowotnych, zajęć tanecznych lub aktywnej turystyki.

2. Zajęcia klasowo – lekcyjne są realizowane w wymiarze nie mniejszym niż:

- 1) 2 godziny lekcyjne tygodniowo w szkołach podstawowych i gimnazjach;
- 2) 1 godzina lekcyjna tygodniowo w szkołach ponadgimnazjalnych.

§ 2. Dopuszcza się możliwość łączenia, w okresie nie dłuższym niż 4 tygodnie, godzin zajęć do wyboru przez uczniów, z zachowaniem liczby godzin przeznaczonych na te zajęcia.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654 i Nr 139, poz. 814.

§ 3. 1. Dyrektor szkoły przygotowuje propozycję zajęć do wyboru przez uczniów, uwzględniając:

- 1) potrzeby zdrowotne uczniów, ich zainteresowania oraz osiągnięcia w danym sporcie lub aktywności fizycznej;
- 2) uwarunkowania lokalne;
- 3) miejsce zamieszkania uczniów;
- 4) tradycje sportowe środowiska lub szkoły;
- 5) możliwości kadrowe.

2. Propozycję zajęć, o której mowa w ust. 1, po uzgodnieniu z organem prowadzącym i po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną i radę szkoły lub radę rodziców, dyrektor szkoły przedstawia do wyboru uczniom.

3. Uczniowie, z wyłączeniem uczniów pełnoletnich, dokonują wyboru zajęć za zgodą rodziców.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.³⁾

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER SPORTU I TURYSTYKI

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. Nr 136, poz. 1116), które traci moc z dniem 1 września 2011 r., na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 i Nr 151, poz. 1014).

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 13a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Zgodnie z upoważnieniem, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej, określa, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, mając w szczególności na względzie potrzeby zdrowotne uczniów, ich zainteresowania oraz osiągnięcia w danym sporcie lub aktywności fizycznej, warunki realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz tradycje sportowe danego środowiska lub szkoły. Powyższe upoważnienie zostało dodane w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty na podstawie art. 58 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 i Nr 151, poz. 1014).

W dotychczasowym stanie prawnym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania był upoważniony na podstawie art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zm.) do określenia w rozporządzeniu dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. Obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. Nr 136, poz. 1116) utraci moc z dniem 1 września 2011 r. zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

W obowiązującym stanie prawnym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania został upoważniony do uregulowania form realizacji wszystkich obowiązkowych godzin zajęć wychowania fizycznego, w wymiarze określonym w art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a nie jak dotychczas - form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. Zgodnie z projektem rozporządzenia, zajęcia wychowania fizycznego są realizowane jako zajęcia klasowo-lekcyjne i zajęcia do wyboru przez uczniów. Ponadto w projekcie określono warunki i sposób realizowania zajęć wychowania fizycznego.

W § 1 w ust. 1 projektu zostały wymienione formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, spośród których wyróżnia się zajęcia klasowo-lekcyjne (§ 1 ust. 1 pkt 1) oraz zajęcia do wyboru przez uczniów, realizowane jako zajęcia

sportowe, zajęcia sprawnościowo - zdrowotne, zajęcia taneczne i aktywne formy turystyki (§ 1 ust. 1 pkt 2).

Pojęcie „zajęcia klasowo-lekcyjne” oznacza, że uczniowie szkoły podzieleni są na grupy zwane „klasami” i odbywają zajęcia w formie „lekcji” zgodnie z tygodniowym planem nauczania. Podkreślić należy, że pojęcie „zajęcia klasowo-lekcyjne” oznacza formę prowadzenia zajęć (grupa uczniów zwana „klasą” uczestniczy w „lekcji”), nie zaś miejsce prowadzenia tych zajęć. Zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobem realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego z przedmiotu wychowanie fizyczne, zajęcia wychowania fizycznego nie mogą być prowadzone w sali lekcyjnej. Mogą być one realizowane jedynie w sali sportowej, gimnastycznej, na boisku szkolnym lub innym obiekcie sportowym, do którego szkoła ma dostęp.

Zajęcia do wyboru przez uczniów są tzw. alternatywnymi formami wychowania fizycznego i mogą być organizowane np. w grupie międzyklasowej jako kilkugodzinne zajęcia odbywające się poza szkołą. Należy zauważyć, że projektowane rozporządzenie, w porównaniu z dotychczasowymi regulacjami, nie wprowadza zmian w dotychczasowym sposobie realizacji lekcji wychowania fizycznego.

Cechą charakteryzującą zajęcia do wyboru przez uczniów jest możliwość selekcji przez uczniów określonych zajęć, zgodnie z m.in. ich potrzebami zdrowotnymi i specyfiką ich zainteresowań sportowych, spośród oferty zaprezentowanej uczniom przez dyrektora szkoły (§ 3 ust. 1 projektu). Ofertę takich zajęć przygotowuje dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami i nauczycielami biorąc pod uwagę między innymi potrzeby i zainteresowania uczniów. Tryb opracowania i prezentacji przez dyrektora szkoły uczniom oferty zajęć w porównaniu z dotychczasowymi regulacjami nie ulega zmianie.

W § 1 ust. 2 projektu określono minimalny tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, które będą mogły być realizowane jako zajęcia klasowo-lekcyjne. Wymiar ten nie może być mniejszy niż 2 godziny lekcyjne w tygodniu dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów i 1 godzina lekcyjna w tygodniu dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Oznacza to, że szkoła może realizować zajęcia do wyboru przez uczniów jako dwie godziny zajęć w tygodniu, jako jedną godzinę lub wcale.

W projekcie zrezygnowano z przepisu określającego, że zajęcia wychowania fizycznego mogą być organizowane w grupach oddziałowych, międzyoddziałowych lub międzyklasowych, ponieważ regulacja o powyższej treści jest określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.).

W § 2 projektu, w celu umożliwienia szkołom dogodnej organizacji zajęć sportowych, sprawnościowo-zdrowotnych, tanecznych i aktywnej turystyki, dopuszczono możliwość łączenia tych form zajęć w okresie nie dłuższym niż 4 tygodnie. Rozwiązanie to pozwoli w większym niż dotychczas stopniu sprostać oczekiwaniom uczniów i zapewnić różnorodność zajęć.

W § 3 ust. 3 dookreślono odpowiedzialność rodziców w podejmowaniu decyzji o wyborze zajęć przez uczniów niepełnoletnich. Przepis ten potwierdza udział rodziców w decyzji uczniów oraz może wpływać na uspołecznienie rodziców w życiu szkoły.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden z podmiotów nie zgłosił uwag do projektu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia oddziałuje na publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne dla dzieci i młodzieży, w których realizowane są obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego. Ze względu na proces przygotowania, uzgadniania i opiniowania propozycji form realizacji zajęć wychowania fizycznego do wyboru przez uczniów, regulacja dotyczy bezpośrednio dyrektorów szkół, nauczycieli i uczniów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania związkom zawodowym w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerom społecznym, tj.:

1. Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. Ks. Jerzego Popiełuszki”,
2. Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
3. Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
4. Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
5. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
6. Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
7. Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
8. Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”,
9. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
10. Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
11. Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski,
12. Polskiej Radzie Ekumenicznej,
13. Radzie Szkół Katolickich,
14. Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
15. Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
16. Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,

17. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
18. Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich,
19. Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich,
20. Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
21. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
22. Forum Związków Zawodowych,
23. Polskiej Izbie Książki,
24. Radzie Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej,
25. Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych,
26. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”,
27. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
28. Pracodawcom RP,
29. Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
30. Związkowi Rzemiosła Polskiego,
31. Business Centre Club – Związkowi Pracodawców.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez:

- Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- Rzecznika Praw Dziecka;
- Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 27 lipca 2011 r. projekt rozporządzenia uzyskał akceptację Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi zostały zgłoszone przez: Rzecznika Praw Dziecka, Radę Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty oraz Urząd Miasta Krakowa.

Zgłoszone przez partnerów społecznych uwagi dotyczyły:

- doprecyzowania uzasadnienia w zakresie rozumienia określenia „zajęcia klasowo – lekcyjne” i „zajęcia do wyboru przez uczniów”;
- doprecyzowania sposobu wyboru zajęć przez uczniów w zakresie współdecydowania i współodpowiedzialności rodziców;
- rozszerzenia działań dyrektora szkoły w zakresie diagnozy zainteresowań uczniów związanych z formami aktywności ruchowej;

- rezygnacji z przepisu wskazującego, że zajęcia wychowania fizycznego mogą być realizowane w grupach oddziałowych, międzyoddziałowych i międzyklasowych, ponieważ cytowane zapisy są przedmiotem rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych;
- współdecydowania rady rodziców przy wyborze zajęć uczniów – określenie potrzeb swoich dzieci.

Na podstawie zgłoszonych uwag doprecyzowano przepisy projektowanego rozporządzenia oraz uzasadnienia w sposób mający przede wszystkim na celu wykluczenie wątpliwości w interpretacji przepisów.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie nowelizacji rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów organów prowadzących szkoły oraz dla budżetu państwa.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.